plácí, oč je pense Harrachovská vyšší. Jen tento smysl má výhrada čís. 3 normálu ze dne 7. června 1921, která zní, že se od pensijních požitků vyměřených podle tohoto pensijního normálu, odečtou požitky vyplácené zaměstnanci všeobecným státním ústavem a že zbytek bude vyplácen ze soukromoprávního Harrachova pensijního zařízení, pokud se týče z důchodů jeho majetkových objektů. Dovozovati, jak učinily nižší soudy, z tohoto ustanovení akcesornost Harrachovského pojištění nelze. Jest mylným názor nižších soudů, že podle pensijních normálů Harrachovských a podle zákonů čís. 74/1896 a čís. 2/1920 přísluší pensijní nárok jen v případě dosloužení ustanoveného počtu let (40) nebo v případě dřívější invalidity. Ustanovení pensijního normálu ze dne 1. ledna 1926, přiznávající pensi jen pro případ neschopnosti ke službě, bylo změněno, pokud se týče nahrazeno pensijním normálem ze dne 7. června 1921, a to jeho ustanovením, že se normy platné podle zákonů ze dne 14. května 1896, čís. 74 ř. zák. a ze dne 17. prosince 1919, čís. 2 sb. z. a n. z roku 1920 pro státní zaměstnance rozšiřují také na úředníky a zřízence Harrachovské. Podle těchto norem nepřísluší nárok na pensi jen zaměstnancům, kteří stanovený počet let (40) dosloužili nebo dříve pro invaliditu ze služby odešli, nýbrž i těm úředníkům a zřízencům, kteří odsloužili 10 let a odešli ze služby nedobrovolně, aniž byli disciplinárně propuštěni. Tak rozuměti jest ustanovením §§ 1—3 zákona ze dne 14. května 1896, čís. 74 ř. zák., které tu přicházejí v úvahu. Podle těchto §§ najmě podle § 1 přísluší zásadně nárok na pensi po 10 letech služby, v případě invalidity podle § 2 již po 5 letech a zaměstnanec nedobrovolně, však nikoli z trestu před ukončením 10 služebních let vystoupivší má (§ 3) nárok na odbytné. Z toho, že zákon v § 3 přiznává zaměstnancům do 10 let nedobrovolně vystoupivším odbytné a o zaměstnancích vystoupivších nedobrovolně po 10 letech se již nezmiňuje, zřejmo, že platí o těchto § 1, takže ti, kdo po 10 letech ze služby nedobrovolně, aniž byli disciplinárně propuštěni, vystoupí, mají nárok na pensi. Podle toho Matěj S., jenž, jak jsou strany v tom za jedno, odešel ze služby po 10 služebních letech nedobrovolně, nikoli však z trestu, má nárok na pensi, byť i nedosloužil 40 let a není invalidním. V Harrachovských normálech, již uvedených a také v zákonech čís. 74/1896 a čís. 2/1920 nikde se nestanoví, že zaměstnanec, vystoupivší ze služby a mající nárok na pensi, nesmí míti výdělečné zaměstnání, na příklad že nesmí býti jinde ve službě, a nikde se nestanoví, že jinak nároku na pensi ať dočasně nebo vůbec pozbývá. Přísluší proto Matěji S-ovi pense, i když, jak jest zjištěno, jest po svém vystoupení jinde ve službě. Podle toho odepřely nižší soudy Matěji S-ovi nárok na pensi a zamítly žalobu neprávem a bylo o žalobním nároku, když o výši pense není sporu, uznati, jak se stalo.

Čís. 9123.

Přiměřenost žádaného výživného a výše možného výdělku nemanželského otce nejsou skutkovými okolnostmi (§§ 396, 442 c. ř. s.), nýbrž právním posouzením věci.

(Rozh. ze dne 22. srpna 1929, Rv I 654/29.)

K návrhu žalobce uznal procesní soud prvé stolice rozsudkem pro zmeškání žalovaného za otce žalujícího nemanželského dítěte a uložil mu platiti na výživu dítěte do jeho dokonaného 6. roku měsíčně 60 Kč, odtud až do dokonaného 14. roku měsíčně 70 Kč, a od té až do doby, kdy se bude dítě moci samo živiti, měsíčně 80 Kč, žalobu o placení vyššího výživného zamítl. Odvolací soud k žalobcovu odvolání napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Odvolání jest provedeno v tom smyslu, že měl soud prvé stolice žalobní prosbě vyhověti v plném rozsahu, tudíž i co do výše žádaného výživného, a to po rozumu § 396 c. ř. s. Ostatně jest přisouzený peníz měsíčního výživného 60 Kč — 70 Kč a 80 Kč nepřiměřený vzhledem na zjištěný výdělek žalovaného 800 Kč měsíčně. Odvolání není odůvodněno. Vynesl-li soud prvé stolice rozsudek pro zmeškání, jest oprávněn ba i zavázán, by při ustanovení výživného vzal zřetel na osobní a majetkové poměry žalovaného. V tomto směru soud prvé stolice zjistil, že žalovaný jest zaměstnán jakožto pekařský pomocník u svého otce bezplatně k celému zaopatření pro sebe a své dvě dítky z rozloučeného manželství a měl částky shora uvedené výdělkovým poměrům žalovaného za přiměřené.

Nejvyšší soud nevyhověl žalobcovu dovolání.

Důvody:

Dovolání žalující strany, podané jen do výroku o výši vyživovacích příspěvků a jen z důvodu nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), není oprávněno. Jde o rozsudek pro zmeškání a proto bylo podle §§ 396 a 442 c. ř. s. považovati za pravdivé skutkové okolnosti tvrzené v žalobě. Ale jen skutkové okolnosti, nikoli přiměřenost žádaného výživného, která jest otázkou právního posouzení věci. Žalobce tvrdil v žalobě, že žalovaný jest pekařským pomocníkem u svého otce prý bezplatně k celému zaopatření pro sebe i pro své dvě dítky z rozloučeného manželství, že si může u cizího zaměstnavatele vydělati měsíčně nejméně 800 Kč, že jest zdravý a práce schopný a že se má starati o dvě manželské děti. Z tohoto přednesu není tvrzení o výši možného výdělku skutkovou okolností, nýbrž žalobcovým úsudkem. Ale, i kdyby se i toto tvrzení vzalo za základ právnímu posouzení věci co do výše výživného, nic by to nezměnilo na vyměřeném výživném (60 Kč měsíčně do 6. roku, 70 Kč měsíčně do 14. roku a 80 K měsíčně do způsobilosti k samostatné výživě, místo požadovaných 100 Kč, 150 Kč a 200 Kč měsíčně), neboť pak by bylo nutno důsledně předpokládati, že by žalovaný nežil bezplatně u otce, nýbrž měl samostatnou domácnost a musil z 800 Kč měsíčně vyživiti sebe, své dvě manželské děti (není udáno v jakém věku) a nemanželské dítě ve věku 1 roku. Výše vyživovacích příspěvků pro nemanželské dítě řídí se jednak hospodářskou mohoucností otce, jednak potřebami dítěte. Neprávem vyzdvihuje dovolatel jen nutné potřeby dítěte, tvrdě, že platí pěstounům nejméně 100 Kč měsíčně, neboť vyživovací povinnost otcova má své meze v jeho

hospodářské mohoucnosti, i když jest souhlasiti s tím, že by 60 Kč měsíčně nestačilo. Dále vytýká dovolatel, že odstupňování po 10 Kč jest nepřiměřeně nízké. Takové vyměřování výživného na dlouhou řadu let podle stupnic věku dítěte jest vždy pochybné ceny. V takovém případě hledí se sice ke zvýšeným potřebám dítěte s přibývajícím věkem, ale druhá složka pro výměru výživného, hospodářská mohoucnost otce, zůstává táž, jaká byla v době vydání rozsudku, protože nelze věděti, jak se jeho poměry v budoucnosti vyvinou, a nelze počítati s pouhými možnostmi. Ostatně, tím se dítěti nestane újma, protože, změní-li se podstatně ta neb ona složka, může se podle zásady rebus sic stantibus každá strana domáhati změny. Nynějším poměrům odpovídá výživné stanovené nižšími soudy.

Čís. 9124.

Výklad pensijního normálu zřízenců Harrachovských ze dne 1. ledna 1836 a ze dne 7. června 1921.

Odměna za vedení patronátních účtů, jež nebyla placena z důchodů velkostatku, nýbrž z důchodů patronátu, není platem, z něhož by příslušela pense.

(Rozh. ze dne 22. srpna 1929, Rv I 1067/29.)

Žalobce byl od roku 1896 revidentem na panství býv. hraběte Harracha. V této službě byl až do 31. května 1925, kdy mu byla jako jiným zaměstnancům dána výpověď vzhledem k převzetí panství Státním pozemkovým úřadem. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na velkostatkáři Harrachovi placení pense. Žalobě bylo zásadně vyhověno soudy všech tří stolic v podstatě z týchž důvodů jak uvedeno v rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 22. srpna 1929, Rv I 599/29 čís. sb. 9122. Procesní soud prvé stolice přiznal v případě, o nějž nyní jde, žalobci požitky, započítav do pensijní základny i odměnu za vedení patronátních účtů. Odvolací soud vyhověl odvolání žalovaného potud, že vyloučil odměnu za vedení patronátních účtů ze započítání do pensijní základny a uvedl v tomto směru v důvodech: Pokud se týče požitků, nutno uznati, že žalující nemá nároku na započítání odměny 1900 Kč za vedení patronátních účtů do pensijní základny. Správně připomíná žalovaný, že jde o odměny a požitky vyplácené ze jmění patronátního, nikoliv z důchodů velkostatku. Okolnost, že ve schematismu úřednictva žalovaného označeny byly tyto požitky jako služné, nemůže ještě o sobě založiti závazek žalovaného, by pro zápis do schematismu zvyšoval i pensijní základnu, a není pro takové opatření podkladu ani v pensijních normálech. Ani skutečnost, že při sepisování požitků zaměstnaneckých, jež bylo prováděno za účelem zjištění podkladu pensijního podle žádosti Státního pozemkového úřadu, připočítávány byly tyto požitky do základního služného, nemůže přivoditi povinnost